

SOCIALTJÄNSTRAPPORT 2024

2. EKONOMISKT BISTÅND

För sextonde i rad har socialtjänstrapporten tagits fram av socialnämnden. Det är en stadsövergripande rapport som syftar till att beskriva tillståndet inom Stockholms stads socialtjänst och hur den utvecklas över tid. Rapporten är ett verktyg i arbetet för likställighet inom stadens socialtjänst, för såväl politiker som verksamheterna att ta del av, besluta och planera utifrån.

Socialnämnden har samlat in och sammanställt statistikuppgifter och annan relevant information för följande verksamhetsområden: ekonomiskt bistånd, barn och unga, familjerätten, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck, skadligt bruk och beroende, hemlöshet, socialpsykiatri och funktionsnedsättning.

Innehåll

Ekonomiskt bistånd	3
Sammanfattning	3
Om statistiken	3
Insatser, biståndets omfattning och utformning	4
Biståndsbehov över tid	4
Skillnader av biståndsbehov mellan stadsdelsnämnder	4
Biståndshushåll	5
Nyanlända biståndshushåll	6
Biståndshushållens storlek	7
Barn i familjer med ekonomiskt bistånd	7
Skillnader mellan kön	8
Hushållstyper	9
Åldersfördelning	10
Försörjningshinder	10
Biståndstider	11
Kostnader för ekonomiskt bistånd	13
Biståndets ändamål	14
Medelbidrag	16
Avslutade ärenden	16
Brukardelaktighet	17
Enkätundersökning	17
Budget- och skuldrådgivning, insatser, biståndets omfattning och utformning	17
Antal rådsökande	17
Öppen mottagning	19
Skillnader i kön och ålder	19

Ekonomiskt bistånd

Sammanfattning

- Under 2024 uppbar 1,8 procent av befolkningen i Stockholms stad någon gång under året ekonomiskt bistånd, vilket motsvarar 18 168 personer (vuxna och barn).
- Antalet hushåll som uppbar ekonomiskt bistånd någon gång under året var 11 828 hushåll. Det var 260 hushåll fler jämfört med året innan, vilket motsvarar en ökning med 2,2 procent.
- Antalet barn i hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat med 398 barn jämfört med 2023. Sedan 2014 har antalet minskat med drygt 40 procent.
- Av samtliga vuxna personer som uppbar ekonomiskt bistånd under 2024 hade 47 procent försörjningshindret arbetslöshet. Det näst vanligaste försörjningshindret i staden var nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom med 23 procent och det tredje vanligaste var sociala eller medicinska skäl med 21 procent.
- Under år 2024 var det 2 854 hushåll som hade ett mycket långvarigt behov av ekonomiskt bistånd, 46–90 månader. Andelen hushåll med mycket långvarigt behov har ökat de senaste åren, från 21 procent under 2020 till 24 procent under 2024.
- År 2024 uppgick kostnaderna för utbetalat ekonomiskt bistånd i Stockholms stad till strax över en miljard kronor, vilket var en ökning med drygt 75 miljoner kronor eller åtta procent i jämförelse med föregående år
- Under året 2024 aktualiserades 2 346 nya rådsökande inom stadens budget- och skuldrådgivning. Det var ökning med 4,4 procent eller 104 fler nya rådsökande jämfört med året innan.

Om statistiken

Källan till den redovisade statistiken om ekonomiskt bistånd är stadens verksamhetssystem sociala system. Källan till den redovisade statistiken om budget- och skuldrådgivning är manuell statistik från verksamheten Boss+ samt Kronofogden.

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd samt Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstaden stadsdelsnämnd. Båda sedan juli 2023. Siffror för 2021 och 2022 är därför sammanlagda.

Socialnämndens enhet för hemlösa har sedan oktober 2024 ändrat namn till område hemlöshet. Socialnämndens Intro Stockholm har ändrat namn till område nyanlända.

Under 2024 uppbär 1,8 procent av befolkningen i Stockholms stad någon gång under året ekonomiskt bistånd, vilket motsvarar 18 168 personer (vuxna och barn).

Insatser, biståndets omfattning och utformning

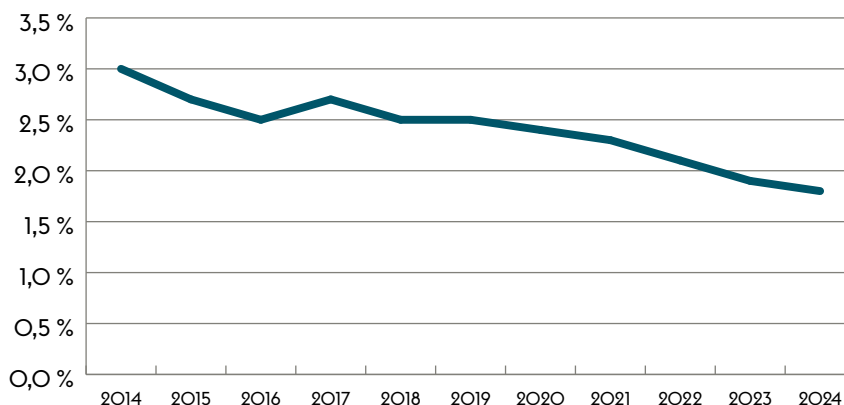
Biståndsbehov över tid

Andelen personer av befolkningen som uppbär ekonomiskt bistånd fortsätter att minska. Under år 2024 uppbär 1,8 procent av befolkningen i Stockholms stad någon gång under året ekonomiskt bistånd, vilket motsvarar 18 168 personer (vuxna och barn). Jämfört med 2023, då 1,9 procent av befolkningen uppbär ekonomiskt bistånd, är det 216 personer färre som uppburit bistånd under året. Minskningen av antalet personer förklaras framförallt av att 398 färre barn i hushållen någon gång under året 2024 fått ekonomiskt bistånd jämfört med året innan.

Sett ur ett tioårsperspektiv syns en minskande trend både av andelen personer i befolkningen och av antalet personer som uppbär ekonomiskt bistånd. Sedan 2014 har andelen i befolkningen som uppbär ekonomiskt bistånd minskat från 3 procent till 1,8 procent. Antalet personer som uppbär ekonomiskt bistånd har under perioden minskat med 8 844 personer, vilket motsvarar en minskning på 33 procent.

Diagrammet som följer visar utvecklingen av ekonomiskt bistånd i Stockholms stad i förhållande till befolkningen under de senaste tio åren (se figur 2:1).

Figur 2:1 Andel i befolkningen i Stockholms stad, vuxna och barn, som fått ekonomiskt bistånd någon gång under året, 2014–2024. (Källa: Sociala system)

Definition: Antal unika biståndstagare, vuxna och barn i hushållen, som fått ekonomiskt bistånd någon gång under året i Stockholms stad i relation till befolkningen i staden (medelbefolkning av definitiv uppgift för 2023 från SCB och prel uppgift för 2024 från EPS/Beslutsstöd).

Skillnader av biståndsbehov mellan stadsdelsnämnder

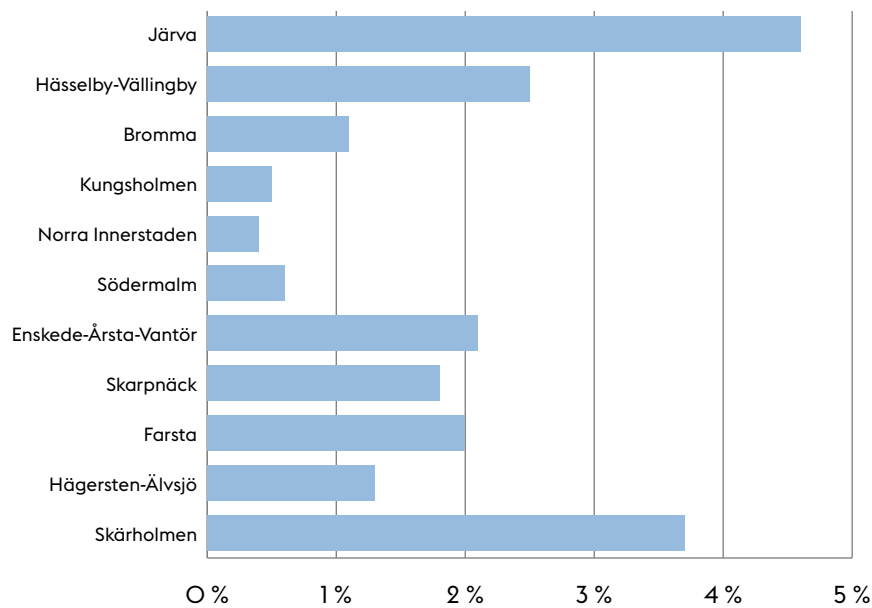
Befolkningens behov av ekonomiskt bistånd fördelar sig olika över staden och är avhängig befolkningssammansättningen i respektive stadsdelsnämnd.

Andelen av befolkningen som någon gång under året 2024 fått ekonomiskt bistånd har en relativt stor spridning i stadens olika stadsdelsnämnder, 4,6 procent som högst och 0,4 procent som lägst. Genomgående visar sig skillnader mellan innerstads- och ytterstadsområden där befolkningen i de senare har ett större behov av ekonomiskt bistånd.

Diagrammet som följer visar en jämförelse av andel i befolkningen i respektive stadsdelsnämnd som någon gång under år 2024 haft ekonomiskt bistånd (se figur 2:2).

Figur 2:2 Andel av befolkningen i Stockholms stad, vuxna och barn, som fått ekonomiskt bistånd någon gång under året fördelat på stadsdelsnämnd, 2024.

(Källa: Sociala system)

Definition: Antal unika biståndstagare, vuxna och barn i hushållen, som fått ekonomiskt bistånd någon gång under året i Stockholms stad, per den SDN de senast under året fick bistånd, i relation till befolkningen i respektive SDN (medelbefolkning av definitiv uppgift för 2023 från SCB och prel uppgift för 2024 från EPS/Beslutsstöd).

Biståndshushåll

Den som är gift eller sambo ansöker om ekonomiskt bistånd tillsammans med sin partner. Bådas sammanräknade inkomster och utgifter ligger till grund för bedömningen av biståndsbehovet. Av denna anledning redovisas inte enbart personer utan även hushållens behov av ekonomiskt bistånd. Ett hushåll kan bestå av en ensamstående individ med eller utan barn, eller ett par med eller utan barn.

År 2024 var det 11 828 hushåll som någon gång under året uppbar ekonomiskt bistånd i staden. Det var 260 fler hushåll jämfört med året innan, detta motsvarar en ökning med 2,2 procent. Biståndshushållen ökade till antalet i hela staden förutom i en stadsdelsnämnd. Att biståndshushållen ökar samtidigt som antalet personer med ekonomiskt bistånd minskar kan tyda på att hushållen med många barn har blivit färre medan ensamhushållen har blivit fler.

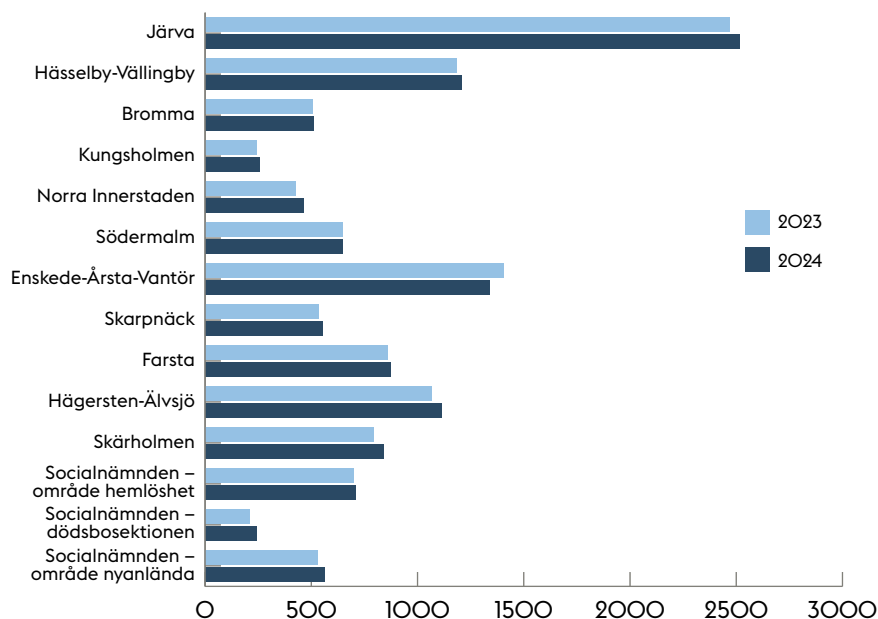

Under 2024 ökade antalet biståndshushåll i de flesta stadsdelsnämnder.

Diagrammet som följer visar antal hushåll per nämnd de senaste två åren. Hushållen redovisas på den nämnd där de senast under året fick bistånd (se figur 2:3).

Figur 2:3 Antal hushåll med ekonomiskt bistånd per nämnd, 2023–2024.

(Källa: Sociala system)

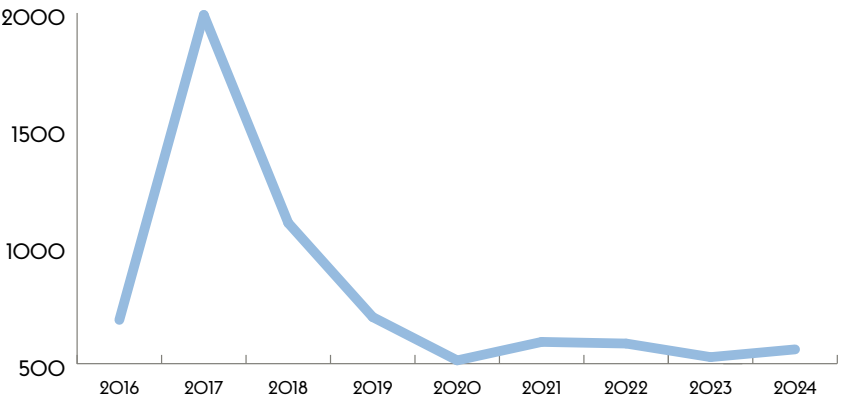
Definition: Antal unika biståndstagare, vuxna och barn i hushållen, som fått ekonomiskt bistånd någon gång under året i Stockholms stad, per den SDN de senast under året fick bistånd, i relation till befolkningen i respektive SDN (medelbefolkning av definitiv uppgift för 2023 från SCB och prel uppgift för 2024 från EPS/Beslutsstöd).

Nyanlända biståndshushåll

Det är socialnämndens område nyanlända som tar emot och introducerar nyanlända som har anvisats till boende i staden enligt bostättningslagen. I uppdraget ingår att matcha nyanlända till genomgångsboenden, att handlägga ekonomiskt bistånd för nyanlända i avvaktan på den statliga etableringsersättningen, samt att tillhandahålla initialt socialt stöd och praktisk hjälp i samband med bostättning. Område nyanlända handlägger även ärenden där nyanlända erhåller etableringsersättning men har behov av kompletterande ekonomiskt bistånd på grund av hög boendekostnad under etableringstiden. Vid behov av andra insatser från socialtjänsten överförs hela ärendet till aktuell stadsdelsnämnd.

Under 2024 uppbar 561 hushåll ekonomiskt bistånd från område nyanlända, vilket motsvarar 985 personer (vuxna och barn). Jämfört med föregående år är antalet hushåll något högre, en ökning med 33 hushåll, samtidigt som antalet personer är färre. Minskningen av antalet personer motsvarar ungefär 20 procent. Antalet barn har särskilt minskat, från 604 barn under 2023 till 360 barn under 2024, vilket motsvarar en minskning på 40 procent. I figur 2:4 visas utvecklingen av antal hushåll vid socialnämndens område nyanlända sedan 2016.

Figur 2:4 Antal hushåll med ekonomiskt bistånd från socialnämnden, område nyanlända, 2016–2024. (Källa: Sociala system)

Biståndshushållens storlek

Sett över tid har den genomsnittliga storleken på de hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd varit relativt oförändrad. Under åren 2011 till 2022 var den genomsnittliga hushållsstorleken i staden 1,7 personer. En minskning skedde under 2023 till 1,6 personer följt av ytterligare en minskning under 2024, till 1,5 personer. Den genomsnittliga storleken på biståndshushållen skiljer sig något mellan stadsdelsnämnderna, från 1,8 personer till 1,2 personer.

Tabell 2:1 visar genomsnittlig hushållsstorlek fördelat per stadsdelsnämnd under 2024.

Tabell 2:1 Genomsnittlig hushållsstorlek per nämnd, 2024. (Källa: Sociala system)

Nämnd	Antal personer
Järva	1,7
Hässelby-Vällingby	1,6
Bromma	1,8
Kungsholmen	1,3
Norra Innerstaden	1,3
Södermalm	1,2
Enskede-Årsta-Vantör	1,6
Skarpnäck	1,5
Farsta	1,4
Hägersten-Älvsjö	1,5
Skärholmen	1,7
Socialnämnden, område hemlöshet	1,0
Socialnämnden, dödsbosektionen	1,0
Socialnämnden, område nyanlända	1,8
Totalt i staden	1,5

Definition: Antal unika biståndstagare, vuxna och barn, i relation till antal unika biståndshushåll per SDN, per den senaste SDN hushållet fick bistånd.

Barn i familjer med ekonomiskt bistånd

Antalet barn som ingår i hushåll med ekonomiskt bistånd har successivt minskat under de senaste tio åren. Under 2024 fanns 5 498 barn i hushåll med ekonomiskt bistånd. Sedan 2014 har antalet minskat med 3 860 barn, vilket motsvarar drygt 40 procent färre barn. Jämfört med år 2023 har antalet barn minskat med 398 barn.

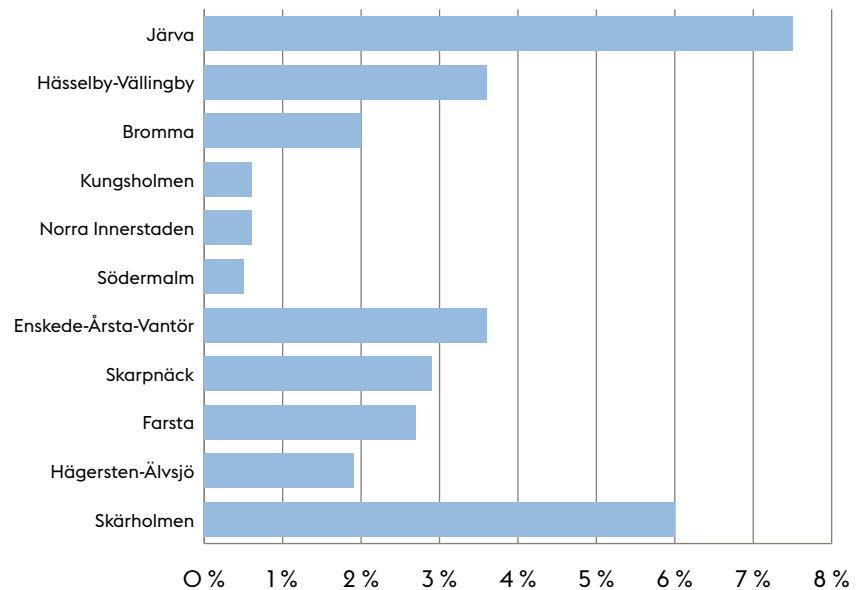
Sedan 2014 har antalet barn i familjer med ekonomiskt bistånd sjunkit från 9 358 barn till 5 498 barn år 2024.

Andelen barn i hushåll med ekonomiskt bistånd i befolkningen har också successivt minskat under de senaste tio åren, från 5,2 procent 2014 till 3,0 procent 2024. Minskningen här följer samma trend som den minskade andelen i befolkningen som har behov av ekonomiskt bistånd. Andelen barn och antalet barn har dock minskat i högre utsträckning.

Andelen och antalet barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd skiljer sig påtagligt åt mellan de olika stadsdelsnämnderna. I en stadsdelsnämnd lever 7,5 procent av samtliga barn i familjer med ekonomiskt bistånd, samtidigt som den stadsdelsnämnd med lägst andel barn som lever i familjer med ekonomiskt bistånd endast uppgår till 0,5 procent. (se figur 2:5).

Figur 2:5 Andel i befolkningen 0–17 år som ingår i hushåll som någon gång under året har uppburit ekonomiskt bistånd, per stadsdelsnämnd, 2024.

(Källa: Sociala system)

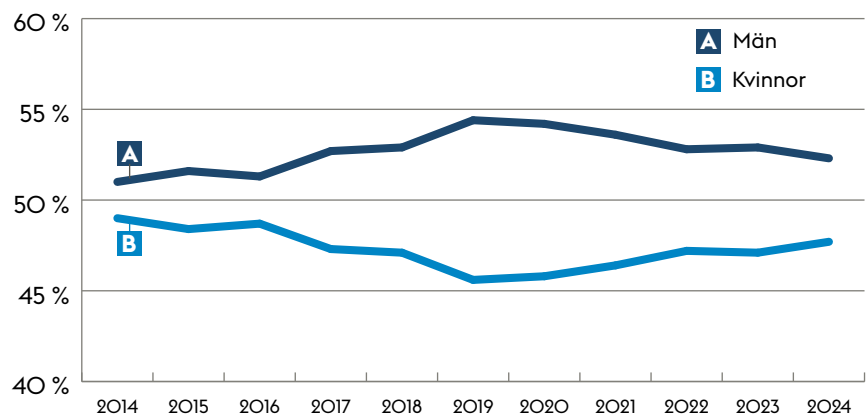

Skillnader mellan kön

Sett över tid har män uppburit ekonomiskt bistånd i något högre utsträckning än kvinnor. Under 2024 var 48 procent av de vuxna biståndstagarna kvinnor och 52 procent var män.

Följande diagram visar utvecklingen de senaste tio åren vad gäller fördelningen mellan kvinnor och män i behov av ekonomiskt bistånd (se figur 2:6).

Figur 2:6 Fördelning mellan kvinnor och män i behov av ekonomiskt bistånd, 2014–2024. (Källa: Sociala system)

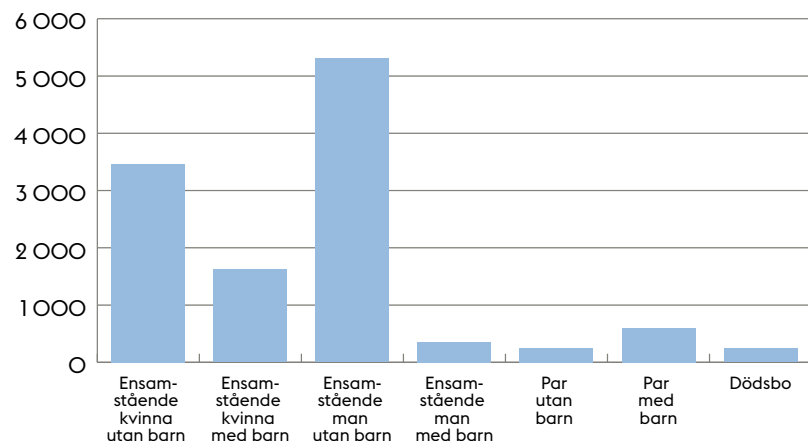
Definition: Antal unika biståndstagare, vuxna och barn i hushållen, som fått ekonomiskt bistånd någon gång under året i Stockholms stad, per den SDN de senast under året fick bistånd, i relation till befolkningen i respektive SDN (medelbefolkning av definitiv uppgift för 2023 från SCB och prel uppgift för 2024 från EPS/Beslutsstöd).

Hushållstyper

Den vanligaste hushållstypen som ansöker om ekonomiskt bistånd är i likhet med tidigare år ensamstående män utan barn. Hushållstypen representerade 45 procent av biståndshushållen 2024 medan ensamstående kvinnor utan barn utgjorde 29 procent av biståndshushållen. Den hushållstyp som är i minst behov av ekonomiskt bistånd är hushållstypen par utan barn som utgör endast två procent av samtliga hushåll. I figur 2:7 visas fördelningen av antal hushåll inom respektive hushållstyp.

Figur 2:7 Antal hushåll med ekonomiskt bistånd efter hushållstyp, 2024.

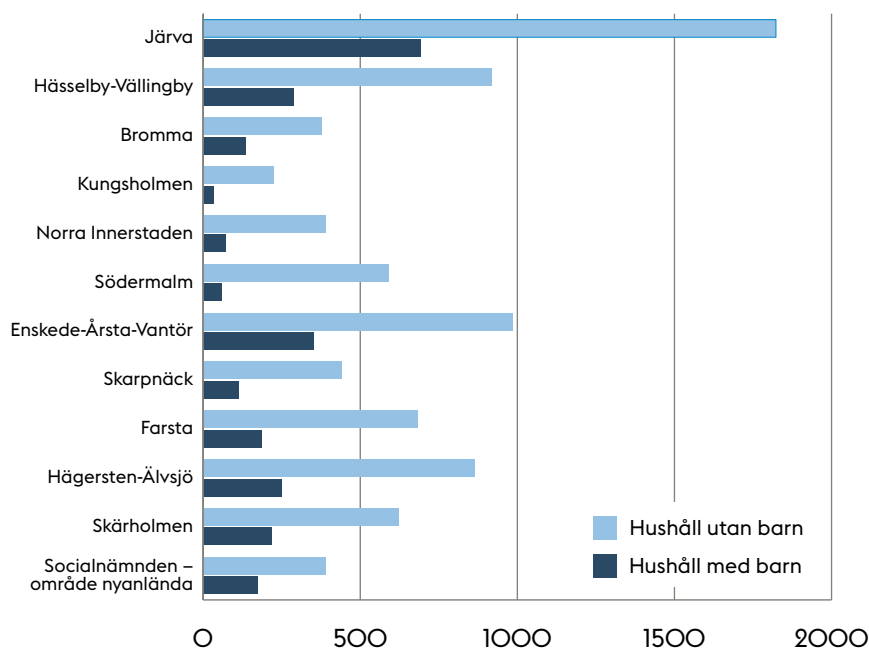
(Källa: Sociala system)

Definition: Uppgift som handläggaren registrerar i Sociala system enligt ovan kategorisering. Men Sweco behöver korrigera uppgiften efter antal vuxna och barn som verkligen finns i de unika biståndshushållen.

De flesta hushåll som någon gång under 2024 uppbar ekonomiskt bistånd var hushållstyper utan barn, 8 307 hushåll, jämfört med 2 572 hushåll med barn. Hushåll utan barn, både ensamstående och par, utgör 76 procent av samtliga hushåll. I samtliga stadsdelsnämnder och socialnämndens område nyanlända är hushåll utan barn den mest förekommande hushållstypen bland de biståndssökande hushållen (se figur 2:8).

Figur 2:8 Antal hushåll med barn respektive utan barn som uppburit ekonomiskt bistånd, per nämnd, 2024. (Källa: Sociala system)

Definition: Biståndshushåll med hushållstyp utan barn respektive biståndshushåll med hushållstyp utan barn satt i relation till varandra. Dödsbon exkluderade.

Åldersfördelning

Den största åldersgruppen av vuxna biståndsmottagare som uppbar ekonomiskt bistånd någon gång under året 2024 var gruppen 40–64 år. Totalt 6 868 personer återfanns inom denna åldersgrupp, vilket motsvarar drygt 54 procent av de vuxna biståndsmottagarna.

Den näst största gruppen var personer i åldrarna 30–39 år, 2 772 personer, vilket motsvarar 22 procent. Unga vuxna i åldrarna 18–24 år som betraktas som vuxna med eget hushåll, var den tredje största gruppen, 1 145 personer, vilket motsvarar nio procent.

Det finns vissa skillnader när det gäller fördelningen av antalet och andelen biståndstagare baserat på ålder och kön. I åldersgruppen 25–29 år återfinns den största skillnaden mellan kön och behov av ekonomiskt bistånd under 2024. Av de män och kvinnor som var i åldern 25–29 år var 40 procent kvinnor och 60 procent män. Överlag utgör män en större andel än kvinnor i de yngre åldersgrupperna, 18–29 år, medan det i de äldre åldersgrupperna är en mer jämn fördelning mellan kvinnor och män.

Försörjningshinder

Ett försörjningshinder registreras för varje individ som ansöker om ekonomiskt bistånd och beskriver skälet till att individen inte kan försörja sig på egen hand anges. Av de försörjningshinder som finns i socialtjänstens verksamhetssystem är följande tre kategorier de mest förekommande: *arbetslöshet*, *sjukdom* och *sociala/medicinska skäl*.

Den som är arbetsför och oförhindrad att söka arbete samt omgående kan påbörja en erbjuden anställning tillhör kategorin *arbetslösa*. Inom gruppen som kodas som arbetslösa finns stora variationer vad gäller hur nära arbetsmarknaden en individ befinner sig och inom gruppen finns både personer som har annan ersättning för sin försörjning, såsom exempelvis arbetslöshetskassa, men även personer som helt saknar annan ersättning än ekonomiskt bistånd. Kategorin arbetslösa innefattar även nyanlända som väntar på att påbörja etableringsprogrammet samt de som redan deltar i etableringsprogrammet men som inte helt kan försörja sig på etableringsersättningen.

Under 2024 var det 47 procent av samtliga vuxna personer som uppbar ekonomiskt bistånd som hade detta försörjningshinder. Andelen arbetslösa är en procentenhet högre jämfört med året innan, vilket motsvarar en ökning med 172 personer.

Den grupp som på grund av *sjukdom* har behov av ekonomiskt bistånd består framförallt av sjukskrivna personer som har ett läkarintyg med en styrkt tillfälligt nedsatt arbetsförmåga, men som antingen inte har kvalificerat sig för sjukpenning eller har en så pass låg sjukpenning att de inte kan försörja sig enbart på denna. Gruppen består även av personer som bedömts ha en varaktigt nedsatt arbetsförmåga och som har beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan men som inte helt klarar sin egen försörjning och därmed behöver kompletterande ekonomiskt bistånd.

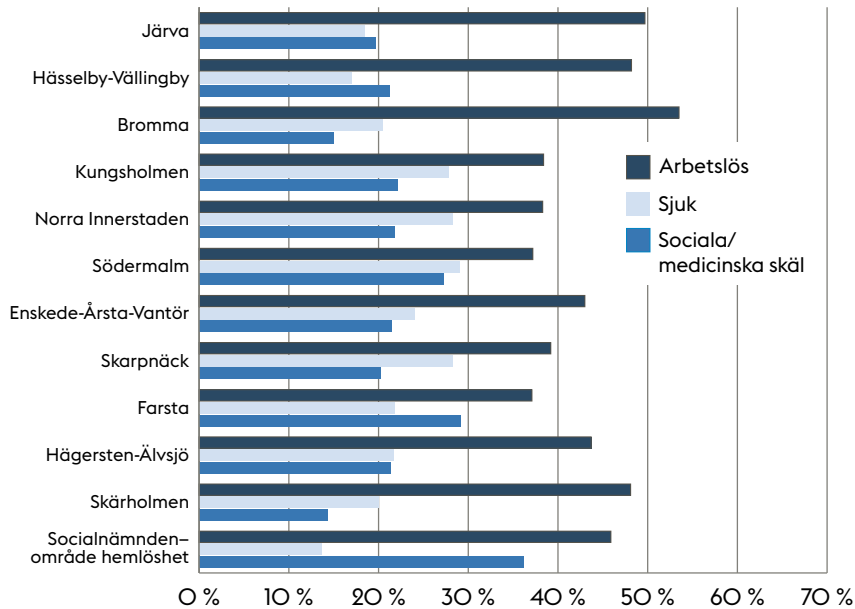
Detta försörjningshinder är det näst vanligaste försörjningshindret och utgör 23 procent av alla vuxna biståndssökande. Andelen är en procentenhet lägre jämfört med året innan, vilket motsvarar en minskning med 37 personer.

Personer som av socialtjänsten bedöms att de av *sociala/medicinska skäl* är förhindrade att söka arbete och att arbeta har ofta behov av insatser från andra delar av socialtjänsten eller från hälso- och sjukvården. Skälen kan exempelvis vara ett pågående skadligt bruk eller beroende, psykisk ohälsa eller att individen befinner sig i en akut krissituation. Andelen med socialmedicinska skäl utgör 21 procent, vilket är en ökning med en knapp procentenhet, motsvarande 57 personer.

En biståndsmottagare kan ha ett eller flera olika försörjningshinder under året. Resultatet som presenteras avser det försörjningshinder som varit mest förekommande under året för varje biståndsmottagare.

I figur 2:9 presenteras andel och fördelning av de tre kategorierna av försörjningshinder vid stadsdelsnämnderna samt socialnämndens område hemlöshet.

Figur 2:9 Andel och fördelning av de tre kategorierna försörjningshinder, per nämnd, 2024. (Källa: Sociala system)

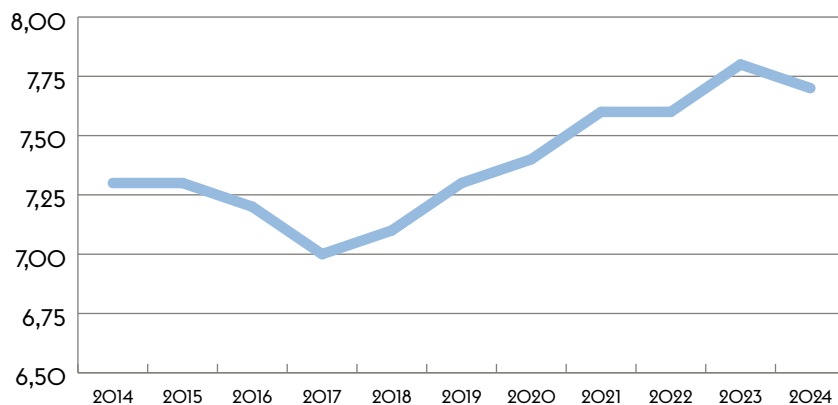
Definition: De vuxna redovisade på den försörjningshindergrupp de vanligast hade under året: Som Arbetslös, Sjuk eller Sociala/medicinska/ i relation till alla vuxna.

Fördelningen mellan kvinnor och män avseende olika försörjningshinder skiljer sig något åt. Likt tidigare år har män i högre grad än kvinnor arbetslöshet och sociala/medicinska skäl som försörjningshinder, medan kvinnor i högre grad än män erhåller ekonomiskt bistånd till följd av sjukdom.

Biståndstider

År 2024 fick hushållen med ekonomiskt bistånd i genomsnitt bistånd i 7,7 månader under en tolv månadersperiod. Det var en marginell minskning jämfört med föregående år, när den genomsnittliga biståndstiden var 7,8 månader. Över tid har den genomsnittliga biståndstiden successivt ökat och det här är första gången sedan 2017 som den genomsnittliga biståndstiden minskat. (se figur 2:10).

Figur 2:10 Genomsnittlig biståndstid (månad/år) 2014–2024. (Källa: Sociala system)

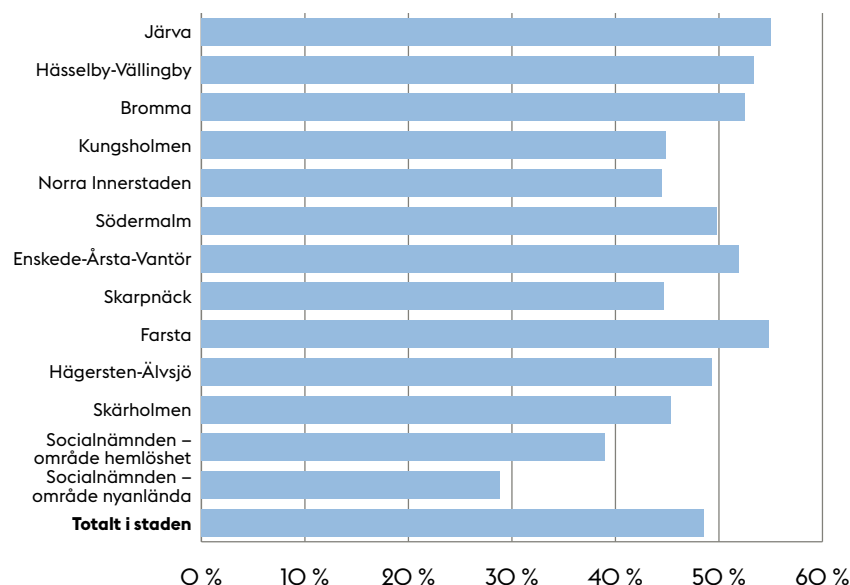
Definition: Det genomsnittliga antalet månader samtliga unika biståndshushåll fått ekonomiskt bistånd under året.

47%

47 procent, hade under 2024 försörjningshindret arbetslöshet. 23 procent hade försörjningshindret nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom och 21 procent hade sociala eller medicinska skäl.

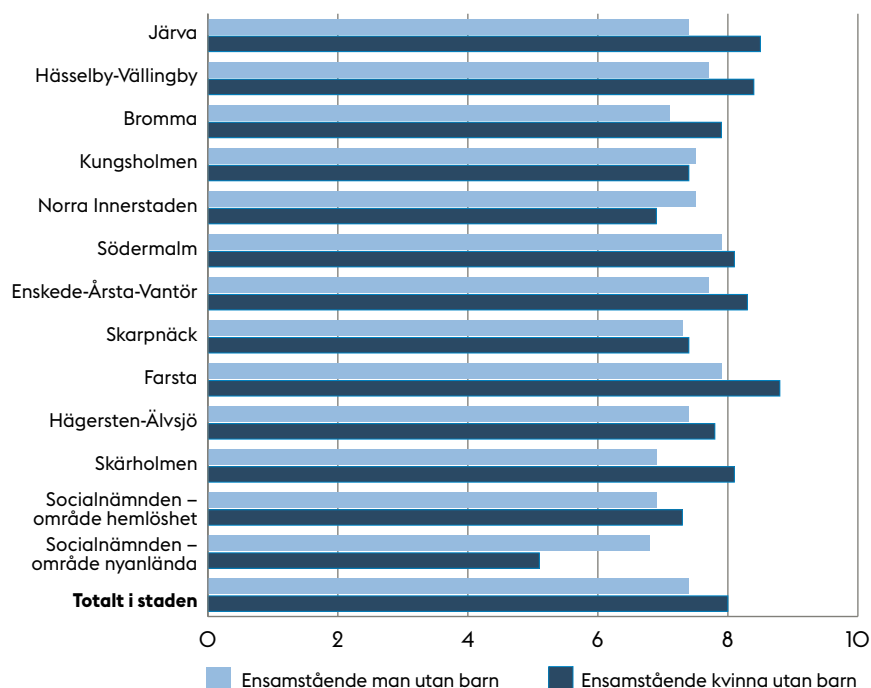
Under 2024 hade 48,5 procent av de vuxna biståndsmottagarna ett långvarigt behov¹ av ekonomiskt bistånd. Det är en minskning med ungefär en procentenhet jämfört med föregående år. Andel biståndsmottagare med långvarigt biståndsbehov skiljer sig åt mellan nämnderna. Figur 2:11 visar hur andelen biståndsmottagare med ett långvarigt behov av ekonomiskt bistånd fördelar sig per nämnd.

Figur 2:11 Andel vuxna personer med långvarigt biståndsbehov per månad, genomsnitt 2024, per nämnd. (Källa: Sociala system)

Biståndstiderna skiljer sig åt mellan olika hushållstyper. Den vanligaste hushållstypen som uppbär ekonomiskt bistånd är, som tidigare nämnts, ensamstående män utan barn. Näst vanligast är ensamstående kvinnor utan barn. Biståndstiderna mellan dessa två grupper skiljer sig åt på så sätt att ensamstående kvinnor utan barn har en längre genomsnittlig biståndstid, 8,0 månader, jämfört med ensamstående män utan barn, 7,4 månader (se figur 2:12).

Figur 2:12 Genomsnittlig biståndstid (mån/år) för hushållstyper utan barn per nämnd, 2024. (Källa: Sociala system)

¹ Med långvarigt behov avses tio månader eller mer under en tolv månaders period.

Hushåll med mycket långvarigt biståndsbehov

Under år 2024 var det 2 854 hushåll som hade ett mycket långvarigt behov av ekonomiskt bistånd, 46–90 månader. Sett över en femårsperiod har antalet hushåll med mycket långvarigt biståndsbehov varit relativt oförändrad. Sedan år 2020 har antalet biståndshushåll med mycket långvarigt behov minskat med 95 hushåll. I takt med över tid minskande biståndsmottagande i staden som helhet, har dock andelen med mycket långvarigt behov ökat de senaste åren, från 21 procent under 2020 till 24 procent under 2024.

Gruppen med ett mycket långvarigt behov av bistånd skiljer sig åt från den totala gruppen biståndsmottagare i några avseenden. Skillnader syns bland annat i försörjningshinder. I gruppen hushåll med mycket långvarigt biståndsbehov är det vanligare med sjukdom och social/medicinska skäl som försörjningshinder jämfört med samtliga biståndshushåll, samtidigt som andelen med arbetslöshetsrelaterade försörjningshinder är lägre bland de hushåll som har ett mycket långvarigt biståndsbehov.

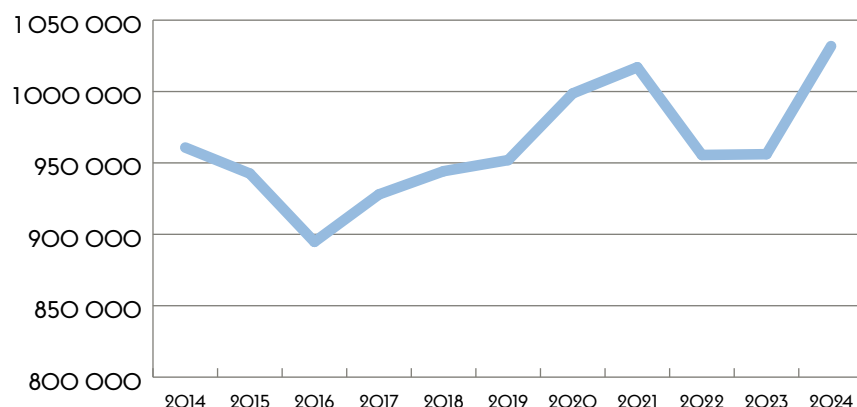
Av de hushåll som under 2024 hade ett mycket långvarigt biståndsbehov hade 41 procent sjukdomsrelaterade försörjningshinder, 30 procent hade försörjningshinder av social/medicinska skäl och 25 procent hade ett arbetslöshetsrelaterat försörjningshinder.

Andra skillnader i gruppen relaterat till samtliga biståndshushåll återfinns i hushållstyper. Precis som för samtliga biståndshushåll är ensamstående män utan barn den vanligast förekommande hushållstypen. Andelen ensamstående kvinnor utan barn är högre i gruppen med mycket långvarigt biståndsbehov jämfört med samtliga hushåll. Av de hushåll som hade ett mycket långvarigt biståndsbehov utgjorde 37 procent av ensamstående kvinnor utan barn att jämföra med 29 procent för samtliga biståndshushåll. Andelen hushåll utan barn är mindre vanligt förekommande i gruppen med mycket långvarigt biståndsbehov jämfört med samtliga biståndshushåll. Under 2024 fanns 556 barn i familjer med mycket långvarigt biståndsbehov, detta motsvarar tio procent av samtliga barn i familjer med ekonomiskt bistånd.

Kostnader för ekonomiskt bistånd

År 2024 uppgick kostnaderna för utbetalt ekonomiskt bistånd i Stockholms stad till strax över en miljard kronor, vilket var en ökning med drygt 75 miljoner kronor eller åtta procent i jämförelse med föregående år (se figur 2:13).

Figur 2:13 Kostnader för ekonomiskt bistånd (tkr) 2014–2024. (Källa: Sociala system)

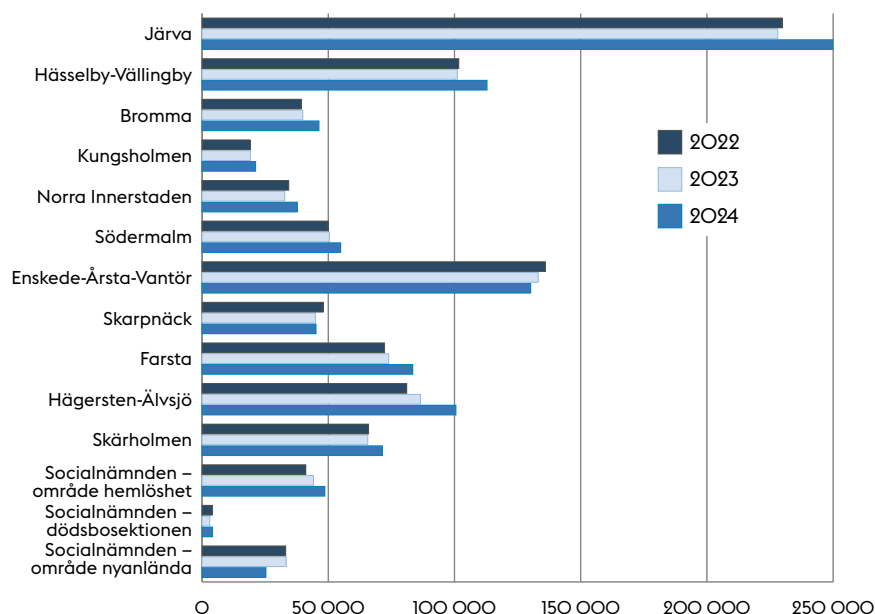

Under 2024 uppgick stadens kostnader för ekonomiskt bistånd till strax över en miljard kronor.

I figur 2:14 presenteras kostnaderna för utbetalt bistånd under de tre senaste åren fördelat per nämnd.

Figur 2:14 Kostnader för ekonomiskt bistånd (tkr) fördelat per nämnd, 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

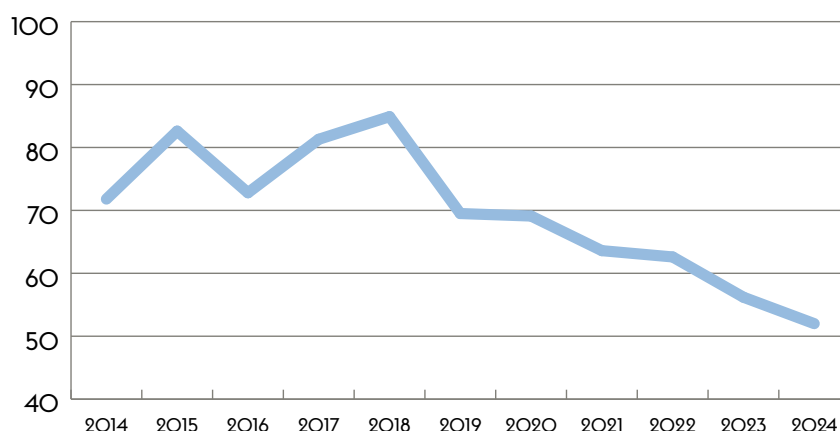
Biståndets ändamål

Ekonomiskt bistånd består av två delar: försörjningsstöd och bistånd till livsföring i övrigt. Av den totala kostnaden för ekonomiskt bistånd i staden avsåg 88,2 procent försörjningsstöd och 11,8 procent livsföring i övrigt.

Ett biståndsändamål som årligen följs upp i rapporten är det bistånd som betalas ut för tillfälliga boendelösningar i form av akutboende och vandrarhemsliknande boenden för de personer eller familjer som saknar egen bostad. Det var 1 894 hushåll som någon gång under året 2024 beviljades bistånd för tillfällig boendelösning, vilket var 334 hushåll färre än året innan.

År 2024 låg kostnaden för tillfälligt boende på nästan 52 miljoner kronor jämfört med lite drygt 56 miljoner kronor föregående år. Sedan 2018 har kostnaderna för tillfälligt boende successivt sjunkit (se figur 2:15).

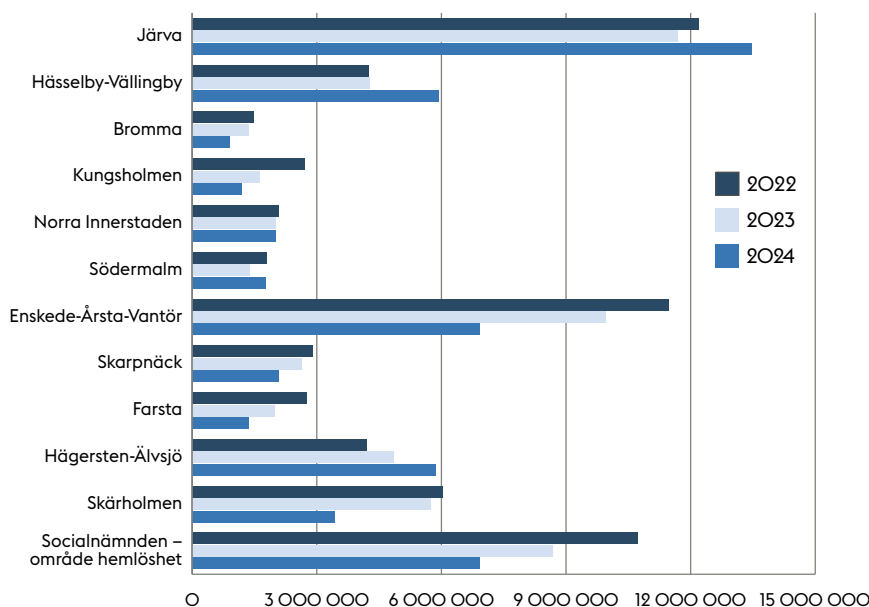
Figur 2:15 Kostnader för akutboende och vandrarhemsliknande boende (mnkr), 2014–2024. (Källa: Sociala system)

Kostnaderna för tillfälligt boende² varierar mellan stadsdelsnämnder och socialnämndens område hemlöshet samt över tid. Jämfört med 2023 har kostnaderna för tillfälligt boende under 2024 minskat i de flesta stadsdelsnämnderna och socialnämndens område hemlöshet, men det finns några stadsdelsnämnder som har en ökning av kostnader för tillfälligt boende. I figur 2:16 visas kostnaderna per nämnd de senaste tre åren.

Figur 2:16 Kostnader för akutboende och vandrarhemsliknande boende fördelat per nämnd, 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Rinkeby-Kista och Spånga-Tensta stadsdelsnämnder har bildat Järva stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda. Norrmalm och Östermalm stadsdelsnämnder har bildat Norra i innerstadens stadsdelsnämnd sedan juli 2023. Siffror för 2022 är därför sammanlagda.

Under år 2024 var det totalt 134 barnfamiljer, bestående av 271 enskilda barn, som beviljades bistånd för tillfälliga boendelösningar. Det var en minskning med 44 barnfamiljer och 122 barn jämfört med föregående år. I tabell 2:2 visas antalet barnfamiljer som saknar stadigvarande bostad och som beviljats ekonomiskt bistånd till vandrarhemsliknande boenden någon gång under året, fördelat per stadsdelsområde under de senaste tre åren.

Tabell 2:2 Antal hushåll med barn som beviljats ekonomiskt bistånd för tillfälligt boende på hotell eller vandrarhem per stadsdelsnämnd, 2022–2024. (Källa: Sociala system)

Stadsdelsområde	2022	2023	2024
Västerort*	103	79	49
Innerstad**	28	12	14
Söderort***	102	87	71

* Västerort avser stadsdelsnämnderna Järva, Hässelby-Vällingby och Bromma.

** Innerstad avser stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norra innerstaden och Södermalm.

*** Söderort avser stadsdelsnämnderna Enskede-Årsta-Vantör, Skarpnäck, Farsta, Hägersten-Älvsjö och Skärholmen.

Definition: Antal unika biståndshushåll med bistånd till tillfälligt boende (ändamål 46) någon gång under året.

2 Avser ändamål 27 (boendekostnad på akutboende) och ändamål 46 (boendekostnad på vandrarhemsliknande boende).

11 383

kronor var medelbidraget under 2024. Detta var en ökning med ungefär sju procent jämfört med 2023.

Medelbidrag

Under år 2024 var medelbidraget 11 383 kronor per månad och hushåll, vilket var en ökning med 7,1 procent jämfört med år 2023 då medelbidraget var 10 631 kronor per månad och hushåll.

Ökningen av medelbidraget kan delvis förklaras av att den av regeringen beslutade riksnormen för år 2024 räknades upp med 8,7 procent jämfört med riksnormen för år 2023.

Avslutade ärenden

Totalt avslutades 3 191 biståndshushåll under året 2024, vilket motsvarar 27 procent av antalet biståndshushåll som någon gång under året har varit aktuella för ekonomiskt bistånd. Andelen och antalet ärenden som avslutades var något färre 2024 jämfört med året innan.

Av tabell 2:3 framgår att den vanligaste avslutsorsaken under 2024 var likt föregående år att personen började arbeta. Andelen ärenden som avslutades med denna orsak var 22 procent jämfört med 27 procent året innan. Andelen som avslutades på grund av att individen börjat studera minskade från sju procent till sex procent. Andelen personer som avslutats med anledning av att de beviljats sjukersättning, aktivitetsersättning, a-kassa, pension eller någon annan typ av ersättning från socialförsäkringssystemet var 19 procent under 2024. Jämfört med året innan har både antalet och andelen ärenden som avslutats av detta skäl ökat.

Tabell 2:3 Antal avslutade biståndshushåll under 2024, efter avslutsorsak.

(Källa: Sociala system)

Avslutsorsak	Antal
Börjat arbeta	709
Börjat studera	196
Beviljats sjuk- eller aktivitetsersättning	255
Beviljats pension eller äldreförsörjningsstöd	157
Beviljats A-kassa, Alfa-kassa eller aktivitetsstöd	78
Beviljats annan ersättning	108
Engångsansökan	306
Intro Stockholm – Beviljats etableringsersättning	5
Intro Stockholm – Ärendansvar övergår till stadsdel	6
Intro Stockholm – Etableringsperiod avslutad	8
Kriminalvård	53
Avliden	66
Okänt	313
Registrering av ny samhörighet	9
Avslag	23
Stadigvarande boende	25
Flyttat till annan stadsdel	93
Flyttat till annan kommun	295
Flyttat till annat land	36
Kontakten avbruten	241
Återtagen ansökan	17
Övrigt	187
Totalt i staden	3 191

Samtliga avslutsorsaker redovisas i totalen.

Definition: Biståndshushåll (bistånd någon gång under året) med registrerad avslutsorsak under året och som inte återkommit (beviljats bistånd) efter avslutet, senare under året.

Brukardelaktighet

Enkätundersökning

Socialförvaltningen har sedan 2014 genomfört en stadsövergripande enkät vartannat år till individer som uppbär ekonomiskt bistånd. Undersökningen syftar till att förbättra servicen i staden, bidra till verksamhetsutveckling och möjliggöra jämförelser som kan leda till högre grad av likställighet inom ekonomiskt bistånd i Stockholms stad.

Undersökningen³ för 2024 uppvisar ett positivt resultat. Enkäten besvarades av totalt 2 145 personer av 7 581 inbjudna vilket motsvarar en svarsandel på 32 procent. Majoriteten av de individer som besvarat enkäten instämmer i påståendena om att de blir bemötta med respekt av sin handläggare, att de förstår den information de får om sitt ärende och att de vet vad som förväntas av dem för att ha rätt till ekonomiskt bistånd. I enkäten får de svarande möjlighet att ge socialtjänsten ett generellt betyg på en skala från 1–10. Betyget har ökat från 7,1 år 2022 till 7,5 år 2024. Vidare i enkäten får de svarande ange om de under det senaste året upplevt sig diskriminerade i kontakten med sin handläggare. Tio procent uppger att de upplevt diskriminering vilket är en minskning jämfört med år 2022 och år 2020.

Kvinnorna svarar mer positivt än män i alla frågor förutom två där resultatet är lika. Det är något av ett trendbrott jämfört med år 2022 samt åren innan, då männen svarat något mer positivt än kvinnorna i majoriteten av frågorna. Genomgående i frågorna om bemötande och tillgänglighet, delaktighet samt tydlighet och kompetens är att ökad positiv inställning följer med stigande ålder respektive längre biståndstid vilket överensstämmer med resultatet från 2022.

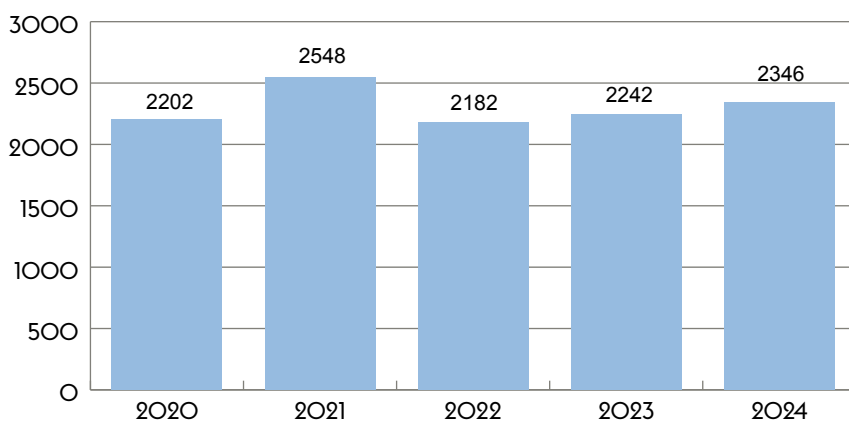
Budget- och skuldrådgivning, insatser, biståndets omfattning och utformning

Budget- och skuldrådgivningen är en obligatorisk verksamhet för kommunen som regleras i 5 kap. 12 § SoL. Rådgivningens främsta uppgift är att bidra till att förebygga skuldpblem och hjälpa skuldsatta personer att finna en lösning på sin situation. Stödet som ges ska syfta till att hjälpa rådsökande att kunna klara sin ekonomiska situation på egen hand.

Antal rådsökande

Under året 2024 registrerades 2 346 personer som nya rådsökande i ärendehanteringssystemet Boss+, vilket framgår av figur 2:17. Det var en ökning med 104 fler nya rådsökande (+4,4 procent) jämfört med året innan.

Figur 2:17 Antal nya rådsökande hos budget- och skuldrådgivningen i Stockholms stad, 2020–2024. (Källa: Boss+)

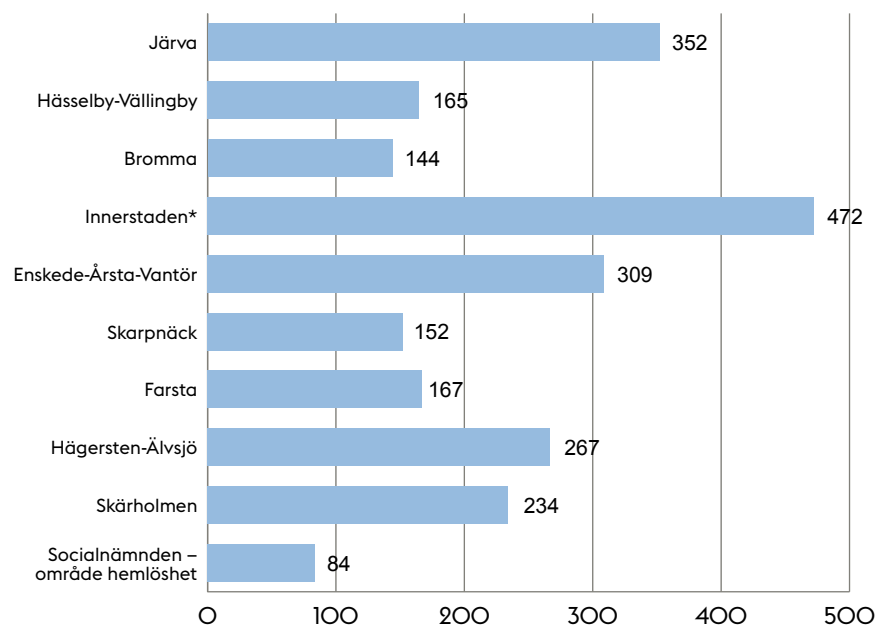

3 Rapport Enkätundersökning inom ekonomiskt bistånd 2024, Stockholm, dnr: SOF 2024/632.

Siffrorna i figur 2:17 som visar antal nya rådsökande åren 2020 till 2023 avser det totala antalet nya rådsökande som är folkbokförda i Stockholms stad och som är registrerade i Boss+. Det innebär inte per automatik att de har fått stöd av budget- och skuldrådgivningen i just Stockholms stad, även om det är det mest troliga. Siffrorna för 2024 i figur 2:18 är däremot inrapporterade från respektive stadsdelsnämnd vilket innebär att det med säkerhet går att säga att dessa avser personer som har fått stöd just från Stockholms stads budget- och skuldrådgivning.

Majoriteten av stadsdelsnämnderna hade ett ökat antal nya rådsökande under året 2024 jämfört med året tidigare. Figur 2:18 visar hur nya rådsökande är fördelade över staden.

Figur 2:18 Antal nya rådsökande fördelat per nämnd i Stockholms stad, 2024. (Källa: Boss+)

*Avser stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norra innerstaden och Södermalm. Figur 2:18 Antal nya rådsökande fördelat per nämnd i Stockholms stad, 2024

En rådsökande som uttryckligen inte längre har behov av eller önskar kontakt med budget- och skuldrådgivningen, eller som inte har hörts av de senaste tre månaderna, avslutas i Boss+. Under år 2024 avslutades 2 369 ärenden. Utflödet av ärenden under året är därmed i stort sett av samma storlek som inflödet.

Om en rådsökande efter avslut återupptar kontakten igen registreras personen som ett återaktiverat ärende och inte som ett nytt ärende. Under 2024 återaktiverades 403 ärenden och redovisas därmed inte bland de nya rådsökandena som återfinns i figur 2:17 och 2:18. Här saknas även nya rådsökande som har skyddade personuppgifter.

Öppen mottagning

Öppen mottagning innebär att varje nämnd erbjuder möjlighet för personer att få ett personligt besök eller ett samtal med en budget- och skuldrådgivare utan krav om tidsbokning eller väntetid. Möjligheten att nå en budget- och skuldrådgivare på detta sätt ska erbjudas minst en dag per vecka alternativt ett varierat antal timmar per vecka fördelat på flera dagar, enligt Stockholms stads riktlinjer för budget- och skuldrådgivning. Utformningen av den öppna mottagningen sker efter lokala behov och förutsättningar samt efter invånarnas behov och önskemål.

För en del av de som söker sig till de öppna mottagningarna finns endast ett behov av kortare rådgivning och då registreras ärendet inte som ett inkommet ärende. För den som däremot besökt en öppen mottagning och önskar ta emot mer stöd över tid så registreras ett inkommet ärende efter besöket i den öppna mottagningen.

Under året 2024 hade ungefär 2 332 personer kontakt med stadens öppna mottagningar. Det var en minskning i jämförelse med år 2023 när 3 818 personer hade sådan kontakt. Minskningen kan förklaras av att en stadsdelsnämnd inte har redogjort för sina besökare i öppna mottagningen för 2024.

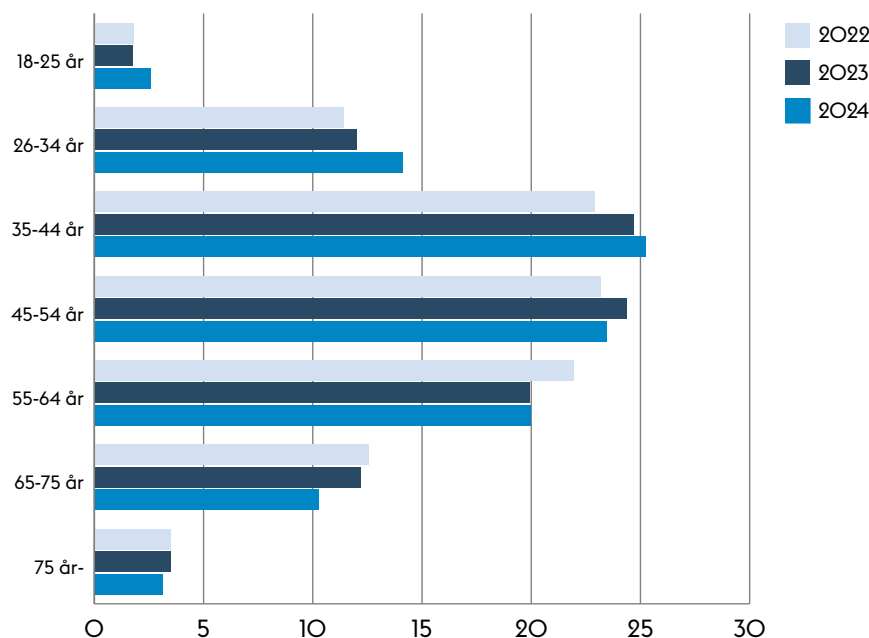
Skillnader i kön och ålder

Av de nya rådsökande med Stockholms stad som registrerad hemkommun var ungefär 43 procent kvinnor och 56 procent män under 2024⁴. Den könsfördelningen följer samma mönster som tidigare år, där något fler män jämfört med kvinnor söker stöd hos budget- och skuldrådgivare.

Vad gäller ålder var de flesta nya rådsökande i åldersgruppen 35–44 år, tätt följt av gruppen 45–54 år. I figur 2:19 visas andelen nya rådsökande fördelat på olika åldersgrupper under de tre senaste åren.

Figur 2:19 Andel nya rådsökande fördelat på olika åldersgrupper, 2022–2024.

(Källa: Boss+)

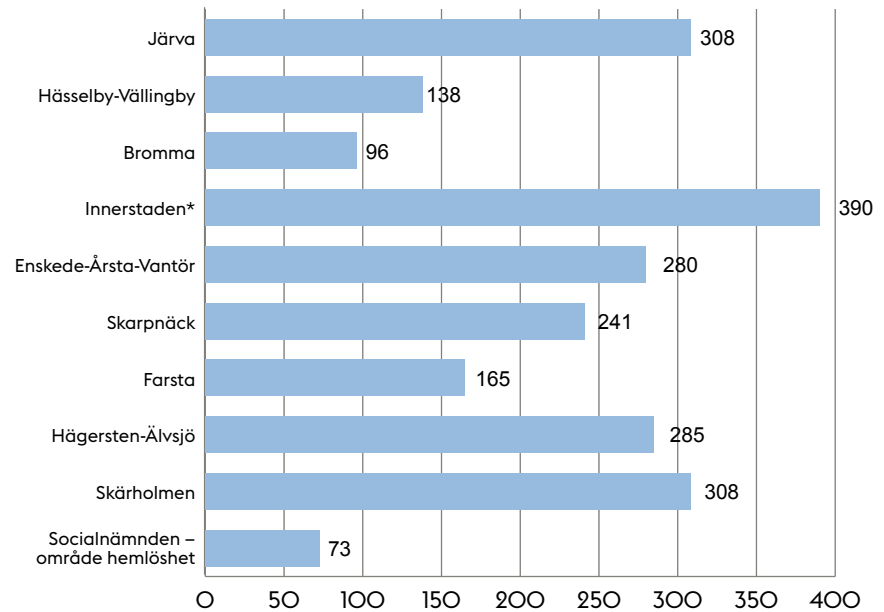

⁴ En procent har registrerats med okänd könstillhörighet i Boss+.

Pågående ärenden per månad

Stadsdelsnämnderna och socialnämndens område hemlöshet har redovisat antal pågående ärenden varje månad under år 2024. I figur 2:20 redogörs för ett medelvärde för antal ärenden som månadsvis tar emot stöd från en budget- och skuldrådgivare, fördelat på de olika nämnderna.

Figur 2:20 Antal pågående ärenden per månad 2024, medelvärde fördelat per nämnd. (Källa: Boss+)

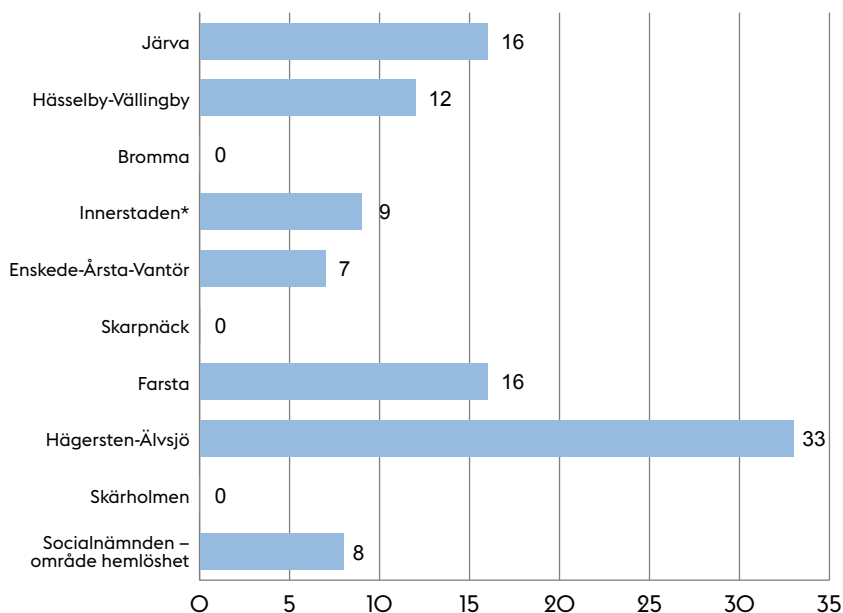
*Avser stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norra innerstaden och Södermalm. Figur 2:18 Antal nya rådsökande fördelat per nämnd i Stockholms stad, 2024

Ärenden i kö till budget- och skuldrådgivning

Budget- och skuldrådgivningen i Stockholms stad bör vara känd för kommuninvånarna samt vara lätt att kontakta. I stadens riktlinjer anges att som regel bör budget- och skuldrådgivare vara nåbara inom några dagar och kunna erbjuda besökstid senast inom fyra veckor från första kontakt. För barnfamiljer gäller att budget- och skuldrådgivningen ska kunna erbjuda besökstid inom en vecka från första kontakt.

I de flesta stadsdelsnämnder och socialnämndens område hemlöshet står ett antal personer per månad i kö för att få kontakt med budget- och skuldrådgivare. I figur 2:21 redogörs för ett medelvärde för antal personer i kö till budget- och skuldrådgivningen per månad fördelat på de olika nämnderna.

Figur 2:21 Antal personer i kö per månad 2024, medelvärde fördelat per nämnd. (Källa: Boss+)

*Avser stadsdelsnämnderna Kungsholmen, Norra innerstaden och Södermalm

Det finns olika skäl till att några stadsdelsnämnder helt saknar personer i kö. Det kan antingen vara att det inte finns någon kö för att komma i kontakt med budget- och skuldrådgivare eller att man valt att inte använda kösystemet i Boss+.

Skuldsättning

Under 2024 hade fyra procent av landets invånare över 18 år en skuld hos Kronofogden. I Stockholms stad hade 3,6 procent av invånarna en skuld hos Kronofogden, vilket motsvarar 29 050 personer. Motsvarande siffror för 2023 var 28 548 personer.

Medianskulden har även ökat från ungefär 82 000 kronor år 2023 till ungefär 89 000 kronor år 2024. Den totala skuldsumman hos Kronofogden för invånare i Stockholms stad uppgick år 2024 till 13,3 miljarder kronor, att jämföra med 12 miljarder kronor år 2023.

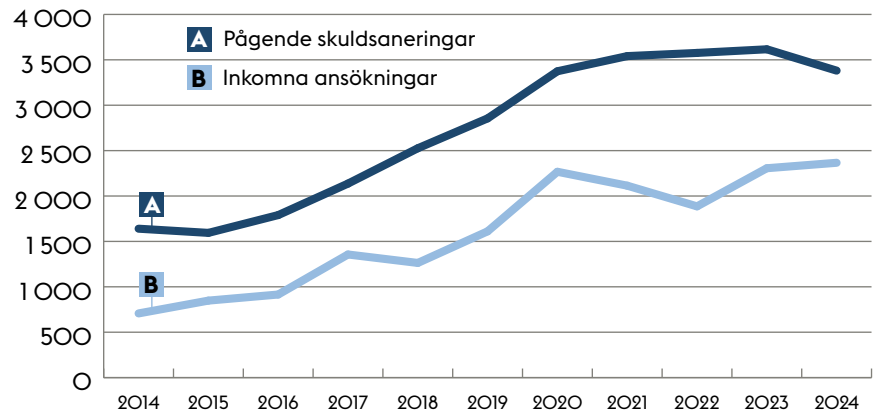
Skuldrådgivning

Skuldrådgivning är den vanligaste råd- och stödsatsen inom Stockholms stads budget- och skuldrådgivning. Många skuldrådgivningsärenden mynnar ut i en ansökan om skuldsanering hos Kronofogden. Under 2024 ansökte 2 366 invånare i Stockholms stad om skuldsanering. Av ärendehanteringssystemet Boss+ framgår att stadens budget- och skuldrådgivare i 801 fall hjälpte till att skicka in ansökan om skuldsanering under året 2024.

Totalt sett beviljade Kronofogden 660 skuldsaneringsansökningar för personer i Stockholms stad under året 2024, jämfört med 691 året dessförinnan.

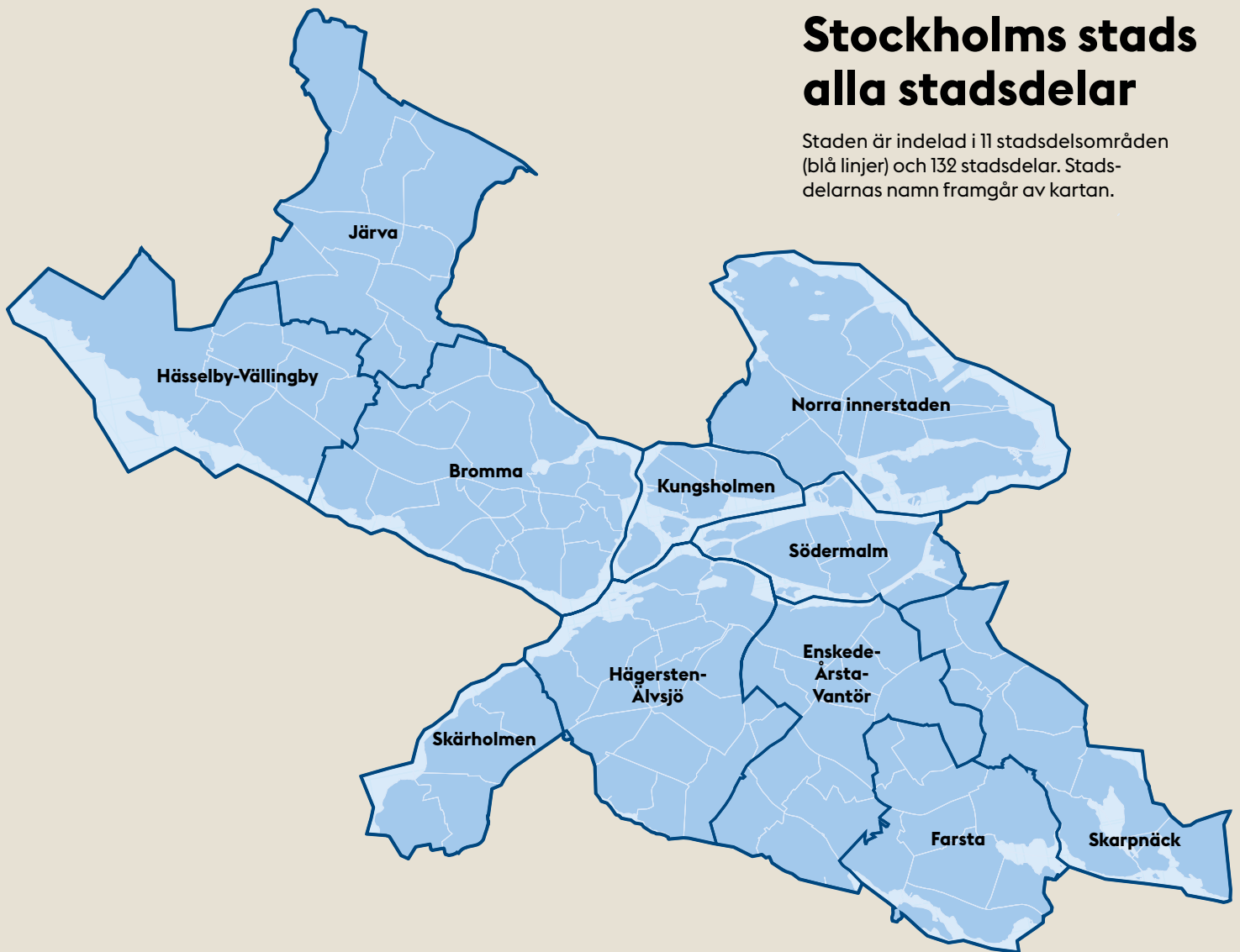
I figur 2:22 visas antalet ansökningar om skuldsanering från stockholmare hos Kronofogden samt antalet pågående skuldsaneringar avseende personer i Stockholms stad de tio senaste åren.

Figur 2:22 Antal inkomna skuldsaneringsansökningar till Kronofogden samt antal pågående skuldsaneringar avseende invånare i Stockholm, 2014–2024. (Källa: Kronofogden)

Stockholms stads alla stadsdelar

Staden är indelad i 11 stadsdelsområden (blå linjer) och 132 stadsdelar. Stadsdelarnas namn framgår av kartan.

Förkortningar

BBIC	Barns behov i centrum
BMM	Barnmorskemottagning (tidigare MVC – mödravårdscentral)
BoU	Barn- och ungdomsenheterna
BRÅ	Brottsförebyggande rådet
BSFT	Brief Strategic Family Therapy, Kort strategisk familjeterapi
BUP	Barn- och ungdomspsykiatri
BVC	Barnavårdscentral
EBO	Egenbosatt asylsökande eller nyanländ
EU	Europeiska unionen
FB	Föräldrabalken (1949:381)
FL	Förvaltningslag (2017:900)
FN	Förenta nationerna
FoT	Försöks- och träningslägenhet
FUT	Felaktiga utbetalningar
GDPR	The General Data Protection Regulation
HFD	Högsta förvaltningsdomstolen
HSL	Hälsö- och sjukvårdslag (2017:30)
HVB	Hem för vård eller boende
HVH	Hem för viss annan heldygnsvård
IFO	Individ- och familjeomsorgen
ILS	Integrerat ledningssystem
IOP	Idéburet offentligt partnerskap
IPS	Individual placement and support

i.u	Inga uppgifter
IVO	Inspektionen för vård och omsorg
KBF	Kommunalt bostadsbidrag för personer med funktionsnedsättning
KBT	Kognitiv beteendeterapi
KCK	Kriscentrum-Kruton
LMA	Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.
LOV	Lag (2008:962) om valfrihetssystem
LSS	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
LSU	Lag (1998:603) om verkställighet av sluten ungdomsvård
LUL	Lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
LVM	Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall
LVU	Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
MI	Motiverande samtal (motivational interviewing)
MFOF	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapstöd
MNKR	Miljoner kronor
MV	Medelvärd
MVP	Mentorer i våldsprevention
OSL	Offentlighet- och sekretesslagen (2009:400)

POM	Prostitution och människohandel
PRIO	Plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa
PUT	Permanent uppehållstillstånd
RKA	Rådet för kommunala analyser
RVC	Relationsvårdscentrum
RVT	Relationsvårdsteam
RÅ	Regeringsrättens årsbok
SFB	Socialförsäkringsbalk (2010:110)
SHIS	Stiftelsen SHIS Bostäder
SIP	Samordnad individuell plan
SIS	Statens institutionsstyrelse
SkoIL	Skollag (2010:800)
SKKP	Särskilt kvalificerad kontaktperson
SKR	Sveriges kommuner och regioner
SLK	Stadsledningskontoret
SoL	Socialtjänstlagen (2001:453)
STIS	Stärkt tidigt stöd i samverkan
TKR	Tusen kronor
TUT	Tillfälligt uppehållstillstånd
TÖG	Tak över huvudet-garanti
UNHCR	The office of the United Nations High Commissioner for Refugees
VINR	Väld i nära relation

De 9 kapitel som utgör Socialtjänstrapport 2024

Den här rapporten finns i en tryckt fullversion samt i fristående digitala kapitel som är tillgänglighetsanpassade. De fristående kapitlen finns på start.stockholm/rapporter-stod-och-familj

